

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Затверджено Вченою радою
(протокол № 27 від 09 2019 р.)
Голова Вченої ради М. О. Фролов

Введено в дію наказом ректора
від «26» 09 2019 р. № 113

із змінами, які

Затверджено Вченою радою
(протокол № 27 від 09 2019 р.)
Голова Вченої ради М. О. Фролов

Введено в дію наказом ректора
від «26» 09 2019 р. № 164

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«ФІЛОЛОГІЯ»

(назва ОНП)

Рівень вищої освіти: третій

Ступінь вищої освіти: доктор філософії

Галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»
(шифр та назва галузі знань)

Спеціальність: 035 «Філологія»
(код та найменування спеціальності)

Кваліфікація: доктор філософії у галузі «Гуманітарні науки»
назва галузі знань

за спеціальністю «Філологія»
найменування спеціальності

Запоріжжя 2018

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ

Гарант освітньо-наукової програми

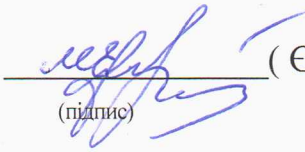

(підпис)

(Приходько Г.І.)

ПОГОДЖЕНО

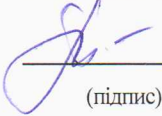
Завідувач відділу аспірантури і докторантури

(підпис)

(Єфіменкова О.П.)

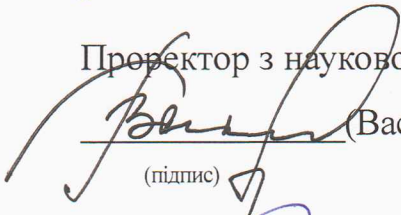
Начальник відділу моніторингу якості освіти і ліцензування

(підпис)

(Томченко М.А.)

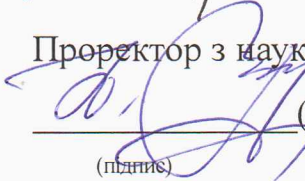
Проректор з наукової роботи

(підпис)

(Васильчук Г.М.)

Проректор з науково-педагогічної роботи

(підпис)

(Каганов Ю.О.)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (ступеня доктора філософії)

Філологія

назва освітньо-наукової програми

з галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 035 Філологія

(шифр та назва галузі знань)

(код та найменування спеціальності)

Програма встановлює нормативний зміст навчання, обсяг та рівень засвоєння знань і вмінь у процесі підготовки відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики «доктор філософії» в галузі науки 035 – Філологічні науки; форму проміжної та підсумкової атестації; визначає передумови доступу до навчання; розкриває зміст освітньої та наукової складових підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти; зазначає обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії; містить перелік загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей та програмних результатів навчання; встановлює вимоги до контролю якості вищої освіти. Є основою для формування індивідуальних навчальних планів та індивідуальних планів наукової роботи здобувачів.

Освітньо-наукова програма «Філологія» підготовки докторів філософії з галузі 03 Гуманітарні науки зі спеціальності 035 Філологія, що виконується у Запорізькому Освітньо-наукова, є нормативним документом, розробленим відповідно до таких нормативних документів:

- Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII;
- постанова КМУ від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій»;
- постанова КМУ від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»;

- постанова КМУ від 23.03.2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)»;
- наказ МОН від 01.06.2016 р. № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти»;

Освітньо-наукова програма враховує сучасні тренди та рекомендації щодо розвитку третього рівня вищої освіти в Європейському просторі вищої освіти:

- Зальцбурзькі принципи – I (Salzburg-I). Bologna Seminar «Doctoral Programmes for the European Knowledge Society» (Salzburg, 3–5 February 2005). Conclusions and Recommendations;
- Зальцбурзькі принципи – II (Salzburg-II). Salzburg II Recommendations. European Universities' Achievements since 2005 in Implementing the Salzburg Principles. Brussels. European University Association, 2010;
- Принципи інноваційної докторської підготовки (Principles for Innovative Doctoral Training). Exploration of the implementation of the Principles for Innovative Doctoral Training in Europe: Final Report European Commission, DGRTD Reference: ARES (2011) 932978;
- Зальцбург – вперед (Salzburg Forward). Doctoral Education – Taking Salzburg Forward. Implementation and New Challenges. Brussels, European University Association, 2016.

Освітньо-наукова програма враховує аналіз аналогічних українських програм таких закладів вищої освіти: Київський національний університет імені Тараса Шевченка (ОНП 2018 р.), Херсонський державний університет (ОНП 2016), та зарубіжних закладів вищої освіти – Ле Ман Університет (Франція, 2018 р.).

Освітньо-наукова програма розроблена робочою групою у складі:

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, вчене звання, посада, основне місце роботи (навчання)
1.	Приходько Ганна Іллівна, гарант ОНП	доктор філологічних наук, професор, професор кафедри англійської філології
2.	Єнікєєва Санія Маратівна	доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри англійської філології
3.	Козлова Тетяна Олегівна	доктор філологічних наук, професор, професор кафедри англійської філології
4.	Воробйова Марина Вікторівна	кандидат філологічних наук, заступник декана з наукової роботи факультету іноземної філології
5.	Зацний Юрій Антонович	доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри англійської перекладу з англійської мови
6.	Тарасюк Інна Василівна	кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри романської філології і перекладу
7.	Павленко Ірина Яківна	доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри слов'янської філології
8.	Христіанінова Раїса Олександрівна	доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови
9.	Меркулова Оксана Володимирівна	кандидат філологічних наук, заступник декана з наукової роботи філологічного факультету

1. Профіль освітньо-наукової програми

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Запорізький національний університет
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Філологія
Тип програми	освітньо-наукова
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Ступінь вищої освіти	доктор філософії
Галузь	
Спеціальність	доктор філософії у галузі Гуманітарні науки
Кваліфікація	за спеціальністю Філологія
Цикл / рівень	FQ-EHEA – третій цикл EQF-LLL – 8 рівень НРК України – 9 рівень
Тип диплому та обсяг освітньо-наукової програми	диплом доктора філософії, одиничний термін навчання – 4 роки (у т.ч. освітня складова – 2 роки) освітня складова: 48 кредитів ЄКТС наукова складова: проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації; публікація статей за темою дисертації
Наявність акредитації	–
Передумови	наявність освітнього ступеня магістра (другий рівень вищої освіти)
Форми навчання	денна, заочна, вечірня
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньо-наукової програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньо-наукової програми	http://phd.znu.edu.ua
2. Мета/цілі освітньо-наукової програми	
Метою ОНП є підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців, інтегрованих у європейський та світовий науково-освітній простір, здатних проводити самостійну науково-дослідну та науково-педагогічну діяльність в галузі гуманітарних наук за спеціальністю 035 «Філологія». Унікальність ОНП забезпечується застосуванням новітніх підходів у досліджуванні фактологічного матеріалу, переосмисленні наявних і генеруванні нових ідей в царині загально філологічних дисциплін.	
3. Характеристика освітньо-наукової програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	03 – гуманітарні науки/ 035 – філологія
Орієнтація освітньо-наукової програми	Академічна – відповідно до Міжнародної стандартної класифікації освіти (ISCED 2011 / UNESCO)

	<p>Підготовка фахівців до науково-дослідної, організаційно-управлінської, інноваційної і педагогічної діяльності з акцентом на виконання досліджень у сфері лінгвістики, перекладознавства, української та зарубіжна літератури.</p>
<p>Основний фокус освітньо-наукової програми</p>	<p>Освітньо-наукова програма базується на сучасних наукових дослідженнях у галузі гуманітарних наук зі спеціальності 035 – філологія та встановлює необхідний рівень теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв’язання комплексних проблем професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності в області мовознавчих студій, оволодіння методологією наукової та методикою педагогічної діяльності у закладі вищої освіти, а також проведення здобувачем власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p> <p>При підготовці докторів філософії поєднуються освітні компоненти в галузі таких напрямків досліджень, як германські мови, романські мови, слов’янські мови, перекладознавство, українська та зарубіжна література.</p> <p><i>Ключові слова: мовознавство, літературознавство, перекладознавство, наукове дослідження, філолог.</i></p>
<p>Особливості освітньо-наукової програми</p>	<p>Особливість освітньо-наукової програми – в гармонійному поєднанні освітньої та наукової складових і створенні оптимальних можливостей для поєднання аудиторних занять з індивідуальною дослідницькою роботою; у залученні до процесу викладання провідних фахівців двох факультетів філологічного спрямування, посиленій увазі на вивченні іноземних мов, активній інтеграції здобувачів у міжнародний науковий дискурс, врахуванні регіонального контексту підготовки наукових кадрів.</p> <p>Професійна теоретична підготовка, що забезпечує підвищення освітнього рівня за відповідною спеціальністю і яка містить нормативні дисципліни і дисципліни вільного вибору аспіранта, розподілена між такими складовими: глибинні знання зі спеціальності, загальнонаукові компетентності, універсальні навички та мовні компетентності; науково-дослідна робота; підготовка та захист дисертаційної роботи.</p> <p>Також особливість полягає у широкому діапазоні навчальних дисциплін з формування універсальних навичок дослідника, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> - модуль Жана Моне «Основи європейської проектної діяльності» за європейським проектом 587321-EPP-1-2017-1-UA-EPPJMO-MODULE «European Project Culture» із залученням здобувачів до участі в інших проектах за програмою Erasmus+, що реалізуються в університеті, зокрема: Програма Erasmus + Напрямок Jean Monnet Module Шифр проекту: 599918-EPP-1-2018-1-UA-EPPJMO-MODULE.European Values in Literary Arts (EUVOLIA) (01.09.2018 – 31.08. 2021); - навчальний курс «Основи академічного письма» члена Національної команди експертів з реформування вищої освіти, головного експерта з питань освіти Реанімаційного пакету реформ, консультанта міжнародного проекту сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) проф. В. Бахрушина;

	<p>-навчальна дисципліна «Критичне мислення» автора популярного навчального курсу «Критичне мислення для освітян» на платформі Prometheus проф. С. Терна;</p> <p>- практичний курс іноземної мови, що викладається із залученням закордонних фахівців та можливістю складання міжнародного екзамєну Pearson Tests of English;</p> <p>-практичний курс «Риторика та публічні виступи» відомої тележурналістки, авторки й ведучої ТВ-програм О. Вакало;</p> <p>- формування культури академічної доброчесності здобувачів з використанням результатів участі ЗНУ в міжнародному Проекті сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP)</p>
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальше навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Сфера діяльності, основні посади, професійні назви робіт, професійні можливості випускників за Національним класифікатором професій України: молодший науковий співробітник (філологія, народознавство); науковий співробітник (філологія, народознавство, культура); науковий співробітник-консультант (філологія, народознавство); вища посадова особа (президент, віце-президент, головний учений секретар та ін.) академії, що діє на громадських засадах; вища посадова особа громадської організації (у галузі культури, освіти, благодійності та ін.); голова (інша вища посадова особа) відділення громадської організації (гуманітарної, спеціалізованої); викладач вищого навчального закладу; викладач професійно-технічного навчального закладу; викладач-стажист; лектор; науковий співробітник-консультант (методи навчання); науковий співробітник-консультант (проекти та програми у сфері матеріального та нематеріального виробництва); радник (органи державної влади).</p> <p>Особа, яка отримала ступінь доктора філософії, може здійснювати професійну діяльність у гуманітарній сфері, обіймати первинні посади в органах державної влади та самоврядування різних рівнів, у міжнародних організаціях, у комерційних та недержавних структурах, здійснювати педагогічну та науково-дослідницьку діяльність.</p> <p>Набуті компетентності можуть застосовуватися в дослідницькій, літературно-видавничій, освітній, управлінській, медійно-комунікативній, бізнесовій, політичній та інших сферах зайнятості на національному та міжнародному рівнях, що вимагають аналітичної роботи з інформацією, створення, аналізу, перекладу і оцінювання текстів. Випускники ОНП можуть працювати перекладачами у засобах масової інформації, у різноманітних перекладацьких бюро, фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах.</p>
Подальше навчання	<p>Доктор філософії має право продовжувати навчання на науковому рівні вищої освіти з метою отримання наукового ступеня доктора наук, а також здобувати додаткову вищу освіту, післядипломну освіту, проходити підвищення кваліфікації, брати участь у програмах міжнародної академічної мобільності, пост-докторських програмах тощо.</p>

5. Викладання та оцінювання

<p>Викладання та навчання</p>	<p>Навчання є особистісно-орієнтоване, центроване на здобувачеві, що поєднує в собі проблемно-орієнтоване навчання, інтегрує ініціативне самонавчання та фокусування на задачах для самостійної практичної підготовки.</p> <p>Аспіранти залучаються до активної та продуктивної діяльності, спостерігають, слухають, критично осмислюють теорії, виопрацьовують логіку наукового дослідження, беруть участь у доведенні гіпотези, перевірці правильності вирішення проблеми.</p> <p><i>Форми навчання:</i> лекції, практичні та семінарські заняття, консультації; педагогічна практика; тренінги, вебінари, онлайн-курси, літні школи; наукова та проектна діяльність.</p> <p><i>Методи навчання:</i> інтерактивні методи («мозкові штурми», дебати, дискусії, презентації, організаційно-діяльнісні та рольові ігри; робота в групах); методи проектування (генерації ідей, ідентифікації проблем, постановки мети і завдань, планування, трансляції цілей на результати); методи моделювання (розробка структури статей, дисертацій, звітів, заявок, проектів тощо); методи аналізу та рефлексії (портфоліо, есе, бенчмаркінг, кейс-метод); – методи набуття особистого досвіду наукової діяльності (робота над дисертацією, апробація результатів наукових досліджень на наукових семінарах (PhD-колоквиумах), конференціях, публікація статей, участь у розробці проектних заявок та конкурсах проектів, участь у реалізації міжнародних проектів); -методи педагогічної підтримки та особистого прикладу (наставництво як безпосередня взаємодія наукового керівника та здобувача, викладача та здобувача, соціалізація в академічну спільноту, участь у професійних мережах, популяризація та стимулювання наукової діяльності та її результатів)</p> <p>Педагогічна практика є обов'язковим компонентом підготовки докторів філософії з філології. Метою педагогічної практики є набуття здобувачем професійних навичок і вмінь викладача філологічних дисциплін у закладі вищої освіти; поглиблення й закріплення знань з питань організації і форм здійснення освітнього процесу в сучасних умовах.</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>Перевірка знань здійснюється з метою одержання зворотної інформації про зміст і характер досягнення аспірантів у навчальному процесі, а також про успішність викладання.</p> <p>Система оцінювання передбачає поточний і підсумковий контроль знань та аналіз результатів наукової роботи здобувачів</p> <p><i>Поточний контроль</i> здійснюється викладачами на підставі опитування, тестування, само- та взаємооцінювання, а також за результатами захисту індивідуальних та групових проектів, виконання індивідуальних завдань (написання есе, CV, мотиваційного листа, анотації, рецензії на статтю, розробка елементів проектної заявки та ін.). Поточний контроль за</p>

	<p>результатами наукової роботи (проведення запланованого обсягу досліджень, розроблених розділів дисертації, кількості публікацій тощо) здійснюється науковими керівниками здобувачів.</p> <p><i>Підсумковий контроль</i> проводиться у формі екзамену або заліку за результатами вивчення навчальної дисципліни та проходження практики, а також передбачає проміжну (напіврічну та річну) атестацію здобувачів щодо виконання ними індивідуальних навчальних планів та індивідуальних планів наукової роботи аспіранта.</p> <p><i>Проміжна атестація</i> проводиться на двох рівнях: перший – атестація на рівні наукового керівника та кафедри, на засіданні якої заслуховується звіт здобувача та ухвалюється відповідне рішення. Результати атестації затверджуються вченою радою факультету. Другий рівень – атестація комісією на чолі з проректором з наукової роботи (починаючи з другої атестації), до складу якої входять: завідувач відділу аспірантури і докторантури, гарант освітньо-наукової програми, декан факультету, фахівець відділу аспірантури і докторантури (секретар комісії). Атестація на другому рівні має на меті підтримку подальшої наукової діяльності аспіранта, а також виявлення проблемних питань (у тому числі попередження конфліктів) у процесі підготовки в аспірантурі та сприяння їх вирішенню з боку адміністрації ЗНУ.</p> <p><i>Присудження ступеня доктора філософії</i> відбувається за результатами публічного захисту дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді. До захисту допускаються здобувачі, які повністю виконали індивідуальний навчальний план та індивідуальний план наукової роботи, отримали висновок наукового керівника та пройшли попередню експертизу дисертаційної роботи (фаховий семінар).</p>
--	--

6. Програмні компетентності

Вид компетентності	шифр	Опис компетентності
Інтегральна компетентність	ІК	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі філології у процесі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.
Загальні компетентності	ЗК	<p>ЗК 1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу нових та комплексних ідей.</p> <p>ЗК 2 Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями, застосовувати їх у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 3 Здатність до формування системного наукового світогляду та загального культурного кругозору.</p> <p>ЗК 4 Здатність до критичного мислення.</p> <p>ЗК 5 Здатність діяти на основі морально-етичних норм і стандартів професійної поведінки науковців і викладачів, дотримуватися принципів академічної доброчесності.</p> <p>ЗК 6 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу наукової інформації з різних джерел; використання інформаційно-комунікаційних технологій у дослідницькій та викладацькій діяльності.</p> <p>ЗК 7 Здатність до організації та проведення навчальних занять зі здобувачами вищої освіти зі застосуванням сучасних освітніх технологій та інноваційних методів навчання; об'єктивного оцінювання здобутих</p>

		<p>результатів навчання.</p> <p>ЗК 8 Здатність до започаткування, планування та проведення наукових досліджень на відповідному рівні, із забезпеченням якості виконуваних робіт, дотримання правил безпеки та бережливого ставлення до навколишнього середовища.</p> <p>ЗК 9 Здатність до узагальнення та систематизації результатів наукових досліджень; оприлюднення їх результатів у вигляді: наукової доповіді (тез), статті, звіту про виконання НДР, монографії, дисертації; захисту прав інтелектуальної власності.</p> <p>ЗК 10 Здатність до розроблення, реалізації та управління освітніми й науковими проектами на національному та міжнародному рівнях.</p> <p>ЗК 11 Здатність працювати у науковому колективі та організувати його діяльність; виявляти та вирішувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення, діяти свідомо та відповідально, демонструвати ініціативу та наполегливість щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань.</p> <p>ЗК 12 Здатність до представлення та обговорення результатів наукових досліджень українською та англійською мовами в усній та письмовій формах для вільного спілкування з вітчизняною та міжнародною академічною спільнотою, а також експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності.</p> <p>ЗК 13 Здатність до міжособистісної взаємодії та комунікації; володіння технікою публічних виступів, риторики та аргументації.</p> <p>ЗК 14 Здатність працювати автономно; планувати та управляти своїм часом.</p> <p>ЗК 15 Здатність до особистісного та професійного розвитку</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<p>СК</p>	<p>СК 1 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>СК 2 Здатність до засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за спеціальністю 035 Філологія, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.</p> <p>СК 3 Здатність до оволодіння методологією та методами наукових досліджень у галузі гуманітарних наук.</p> <p>СК 4 Здатність збирати дані для філологічного дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх.</p> <p>СК 5 Здатність аналізувати філологічні явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і знань, класичних та новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів.</p> <p>СК 6 Здатність планувати та організувати філологічні дослідження, формулювати дослідницькі гіпотези та визначати способи їх перевірки</p> <p>СК 7 Здатність до лінгвокреативної діяльності в науково-інноваційній сфері.</p> <p>СК 8 Здатність до всебічного аналізу лінгвокогнітивних та соціокультурних процесів, до моделювання та прогнозування тенденцій розвитку мовних, позамовних та мовленнєвих явищ.</p> <p>СК 9 Виявлення тенденцій розвитку сучасної філології, сучасної української наукової мови, знання доробку провідних вітчизняних та зарубіжних учених-філологів, творче використання їхніх здобутків у дисертаційному дослідженні.</p>

СК 10 Здатність до популяризації науково-філологічного знання.

7. Програмні результати навчання

Шифр ПРН	Опис програмного результату навчання
ПРН 1	<i>Знання</i>
	<p>ПРН 1.1 Демонстрація системного наукового світогляду та загального культурного кругозору.</p> <p>ПРН 1.2 Законодавство у сфері освітньої, наукової, інноваційної діяльності; захисту прав інтелектуальної власності.</p> <p>ПРН 1.3 Особливості дослідницько-інноваційної діяльності у закладі вищої освіти та основні вимоги, що висуваються до її суб'єктів (аспірантів, наукових та науково-педагогічних працівників).</p> <p>ПРН 1.4 Принципи фінансування наукових досліджень. Вітчизняні і міжнародні грантові програми та проекти.</p> <p>ПРН 1.5 Технологія написання проектних заявок на вітчизняні та міжнародні освітні/наукові проекти; методи управління проектами.</p> <p>ПРН 1.6 Основи академічного письма. Загальні правила оформлення наукового звіту, презентації, статті, монографії, дисертації. Особливості підготовки і подання публікацій до видань, що входять до міжнародних наукометричних баз даних.</p> <p>ПРН 1.7 Організація освітнього процесу у закладі вищої освіти; сучасні інноваційні технології та методи викладання; критерії та способи оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>ПРН 1.8 Методи збору інформації, її аналізу, систематизації та узагальнення.</p> <p>ПРН 1.9 Методи і способи ефективної комунікації та міжособистісної взаємодії.</p> <p>ПРН 1.10 Техніки і технології критичного мислення.</p> <p>ПРН 1.11 Вимоги та правила дотримання морально-етичних стандартів та принципів академічної доброчесності.</p> <p>ПРН 1.12 Основні концепції, історію розвитку та сучасний стан наукових знань за спеціальністю філологія.</p> <p>ПРН 1.13 Методологія, методи та термінологічний апарат наукового дослідження у галузі гуманітарних наук.</p> <p>ПРН 1.14 Критичне осмислювання спільних та відмінних тенденцій розвитку різних напрямів сучасної філології.</p> <p>ПРН 1.15 Усвідомлення різниці між багатоманітними рівнями лінгвістичного аналізу, формулювання узагальнень на основі мовних даних; розпізнавання та систематизація мовних проблем, розуміння природи лінгвістичних даних при різних рівнях аналізу.</p> <p>ПРН 1.16 Визначення мовних одиниць, кореляцій між ними і процесів, які їх супроводжують та характеризують.</p> <p>ПРН 1.17 Основні історико-літературні події вітчизняного та світового літературного процесу.</p>

ПРН 2	<i>Уміння/навички</i>
	<p>ПРН 2.1 Оволодіння сучасними знаннями та практичне застосування їх у науковій та професійній діяльності.</p> <p>ПРН 2.2 Абстрактний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей.</p> <p>ПРН 2.3 Започаткування, планування, проведення та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження, що дає можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання в галузі філології.</p> <p>ПРН 2.4 Систематизація та узагальнення отриманих наукових результатів, представлення їх у вигляді: наукової доповіді (тез), статті, звіту про виконання НДР, монографії, дисертації; забезпечення захисту прав інтелектуальної власності</p> <p>Ініціювання, розроблення та/або реалізація освітніх і наукових проектів на національному та міжнародному рівнях.</p> <p>ПРН 2.6 Критичне мислення.</p> <p>ПРН 2.7 Використання інформаційно-комунікаційних технологій у дослідницькій та викладацькій діяльності; пошук, оброблення та аналіз наукової інформації з різних джерел.</p> <p>ПРН 2.8 Організація та проведення навчальних занять зі здобувачами вищої освіти з використанням сучасних освітніх технологій та інноваційних методів навчання; об'єктивне оцінювання здобутих результатів навчання.</p>
ПРН 3	<i>Комунікація</i>
	<p>ПРН 3.1 Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою (у тому числі міжнародною), суспільством у цілому.</p> <p>ПРН 3.2 Використання академічної української та англійської мови у професійній діяльності та наукових дослідженнях, усній та письмовій презентації їх результатів.</p> <p>ПРН 3.3 Володіння навичками публічних виступів, аргументації та риторики.</p> <p>ПРН 3.4 Уміння здійснювати міжособистісну взаємодію, демонструвати навички роботи у колективі, забезпечувати його організацію і координацію.</p> <p>ПРН 3.5 Уміння рецензувати публікації (наукові статті, монографії, підручники, посібники тощо) та робити презентації (виступи на конференціях, наукових семінарах тощо фахових заходах), а також брати участь у міжнародних наукових дискусіях, висловлюючи та відстоюючи свою власну позицію.</p>
ПРН 4	<i>Відповідальність та автономія</i>
	<p>ПРН 4.1 Дотримання морально-етичних норм і стандартів професійної поведінки науковця та викладача; принципів академічної доброчесності.</p> <p>ПРН 4.2 Ініціативність, лідерство та автономність, відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.</p> <p>ПРН 4.3 Уміння виявляти та вирішувати проблеми, самостійно приймати обґрунтовані рішення, забезпечувати їх виконання.</p> <p>ПРН 4.4. Відповідальність за якість проведених досліджень та достовірність їх результатів; дотримання правил безпечної діяльності та бережливого ставлення до навколишнього середовища.</p> <p>ПРН 4.5 Уміння здійснювати планування та управління своїм часом.</p> <p>ПРН 4.6 Відповідальність за якість освітнього процесу та результати навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>ПРН 4.7 Безперервний саморозвиток та самовдосконалення протягом життя.</p>

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

<p>Кадрове забезпечення</p>	<p><i>Наукове керівництво</i> здобувачами здійснюється активними дослідниками, які мають публікації за тематикою (напрямом) дисертаційних досліджень здобувачів, беруть участь у наукових проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.</p> <p><i>Викладання навчальних дисциплін</i> здійснюється найбільш компетентними викладачами, які відповідають п. 30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (Постанова КМУ від 30.12.2015 р. № 1187) та мають вагомні наукові здобутки (публікації, проекти, стажування тощо) за змістом освітніх компонентів, які вони забезпечують.</p> <p>До наукового консультування залучена доктор наук за напрямом соціолінгвістика та дидактика викладання французької мови, професор, заступник директора Центру досліджень у галузі освіти в м. Нант (Ле Ман Університет, м. Ле Ман, Франція) Бретенсьє Од.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p><i>Навчальні корпуси</i> підключені до високошвидкісного Інтернету, у тому числі Wi-Fi, обладнані сучасними аудиторіями та комп'ютерними класами, зокрема наявна спеціалізована мультимедійна аудиторія для аспірантів (Зала європейських студій), яка використовується для очного та дистанційного проведення навчальних занять, наукових заходів, захистів дисертацій тощо.</p> <p>Для <i>наукової роботи</i> використовуються мультимедійні аудиторії факультету іноземної філології та філологічного факультету (320 спеціалізована аудиторія з французької мови - salle claude Monnet , 326 спеціалізована аудиторія з англійської мови - Jean Monnet Module 2018-2012, ауд. 411 - Laboratory of History of American English. Supported by the Public Affairs Section of the U.S. Embassy in Ukraine, ауд. 412 - Laboratory of Modern Methods of Teaching English and translation Studies. Supported by the Public Affairs Section of the U.S. Embassy in Ukraine), комп'ютерні класи, які мають вихід до мережі Інтернет, мультимедійне забезпечення (ноутбуки, проектори, екрани для читання лекцій з використанням презентаційних програм, інтерактивні дошки).</p> <p><i>Соціально-побутова інфраструктура</i> включає мережу гуртожитків з достатньою кількістю місць, комбінат харчування, спортивний клуб, центр культури, кабінет психолога, спортивно-оздоровчий табір, коворкінг-центр, стадіон та ін.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Інформація щодо <i>організації навчання</i> здобувачів розміщена на сайті ЗНУ (https://www.znu.edu.ua/) та веб-сторінках його структурних підрозділів, зокрема відділу аспірантури і докторантури (http://phd.znu.edu.ua/); навчально-методичні матеріали навчальних дисциплін (робочі програми, силабуси, презентації лекцій, методичні рекомендації, завдання для поточного та підсумкового контролю тощо) розміщені на сторінках відповідних дисциплін у системі електронного забезпечення навчання Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/).</p> <p>Для <i>наукової роботи</i>, пошуку наукової літератури застосовуються інформаційні ресурси наукової бібліотеки: сайт (http://library.znu.edu.ua/) та мобільний додаток LibClient (http://library.znu.edu.ua/2381.ukr.html);</p>

	<p>забезпечується доступ до ресурсів провідних світових видавництв Elsevier, Springer Nature, De Gruyter, Wiley та баз даних, у тому числі до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science та повнотекстових ScienceDirect, SpringerLink; http://www.xlinguae.eu/index.html; https://ispan.waw.pl/journals/index.php/cs-ec/index; https://www.jlls.org/index.php/jlls/about/editorialPolicies#custom-0; https://ejournal.ukm.my/31</p> <p>До послуг здобувачів також інституційний репозитарій (https://dspace.znu.edu.ua/xmlui/), система наукових публікацій СИНАП (https://scientific-rating.znu.edu.ua/); сайти наукових фахових видань ЗНУ (https://web.znu.edu.ua/NIS/588.ukr.html); запрошення на конференції (http://sites.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news%2Fview&site_id=19&category_id=84).</p> <p>Для педагогічної підтримки та залучення здобувачів до академічної спільноти створено та підтримуються професійні групи у Facebook: «Аспірантура і докторантура ЗНУ» (https://www.facebook.com/groups/1430909570544926/), «European Project Culture» (https://www.facebook.com/groups/213037885939700)</p>
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Право здобувачів на кредитну мобільність реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. № 579 та внутрішнього положення ЗНУ (http://sites.znu.edu.ua/international-relations//2016/polozhennya-na-sajt.pdf). Перезарахування отриманих кредитів ЄКТС, отриманих під час участі здобувачів у програмах національної академічної мобільності здійснюється на підставі порівняння змісту навчальних програм та здобутих програмних результатів навчання.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Забезпечуються можливості для введення здобувачів у міжнародну академічну спільноту шляхом сприяння апробації результатів наукових досліджень здобувачів на міжнародних конференціях і семінарах, їх публікації у міжнародних виданнях, а також стажування у закордонних закладах вищої освіти та наукових установах в рамках укладених двосторонніх угод, зокрема діє Програма «Подвійне навчання»/ «Double studies» (угода між Полонійною Академією в Ченстохові та ЗНУ 01.02.2019 р. – 01.02 2024р).</p> <p>Перезарахування отриманих кредитів ЄКТС, отриманих під час участі здобувачів у програмах міжнародної академічної мобільності здійснюється на підставі порівняння змісту навчальних програм та здобутих програмних результатів навчання.</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Навчання та стажування іноземних науково-педагогічних працівників можливе за умови володіння українською мовою на рівні B2.</p>

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Освітня складова освітньо-наукової програми

Шифр	Назва освітніх компонент	Кіл-ть кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
	Цикл загальної підготовки		
	Обов'язкові компоненти		
	<i>оволодіння мовними компетентностями</i>		
ЗП1	Практичний курс іноземної мови	9	залік, екзамен
	<i>всього</i>	9	
	<i>оволодіння загальнонауковими компетентностями</i>		
ЗП2	Філософія науки	3	екзамен
ЗП3	Критичне мислення	3	залік
	<i>всього</i>	6	
	<i>набуття універсальних навичок дослідника</i>		
ЗП4	Основи дослідницько-інноваційної діяльності	3	екзамен
ЗП5	Основи європейської проектної діяльності	3	екзамен
ЗП6	Основи академічного письма	3	залік
ЗП7	Риторика та публічні виступи	3	залік
ЗП8	Педагогічна практика	3	залік
	<i>всього</i>	15	
	<i>Загалом за циклом загальної підготовки</i>	30	
	Цикл професійної підготовки		
	<i>здобуття глибинних знань із спеціальності</i>		
	Обов'язкові компоненти		
ПП1	Актуальні проблеми сучасної філології	3	екзамен
ПП2	Новітні методології філологічних досліджень	3	екзамен
	<i>всього</i>	6	
	Вибіркові компоненти		
ВД	Вибіркова дисципліна 1		залік
ВД	Вибіркова дисципліна 2		залік
ВД	Вибіркова дисципліна 3		залік
	<i>всього</i>	12	
	<i>Загалом за циклом професійної підготовки</i>	18	
	<i>Загалом за освітньою складовою, у т. ч. вибірових компонентів</i>	48 12 (25%)	

Перелік вибіркових дисциплін

№ з/п	Назва дисципліни
ВД 1	<i>Перелік 1. Дисципліни з мовознавства</i>
ВД 1.1	Актуальні питання мовознавства
ВД 1.2	Класична мова
ВД 1.3	Когнітивна лінгвістика і лінгвоконцептологія
ВД 1.4	Прагмалінгвістика і дискурсологія
ВД 1.5	Синергетика у філологічних дослідженнях
ВД 1.6	Лінгвокультурологія
ВД 1.7	Соціолінгвістика: історія, теорія, практика
ВД 1.8	Актуальні проблеми української граматики
ВД 1.9	Основи функційно-категорійної граматики
ВД 1.10	Українськомовний науковий текст I пол. XX століття в прагматичному аспекті
ВД 1.11	Онімний простір художнього тексту
ВД 1.12	Порівняльні лінгвістичні студії: слов'янські мови
ВД 2	<i>Перелік 2. Дисципліни з літературознавства</i>
ВД 2.1	Літературний канон: тексти і контексти
ВД 2.2	Імагологічний дискурс у літературі та літературознавстві
ВД 2.3	Генологічні аспекти літературознавчих студій
ВД 2.4	Література нон-фікшн: питання сучасної наукової рецепції
ВД 2.5	Теоретичні засади літератури постмодернізму
ВД 2.6	Студії травми: літературознавчий дискурс
ВД 2.7	Сучасний європейський фольклористичний дискурс
ВД 2.8	Інтермедіальні студії у літературознавстві
ВД 2.9	Історичний метанаратив у літературному процесі порубіжжя XX - XXI ст.
ВД 2.10	Прикладні аспекти літературознавства: діахронічний вимір
ВД 2.11	Шекспірівський дискурс і глобальні виклики сучасності
ВД 2.12	Дискусійні аспекти вивчення літератури англійського ренесансу
ВД 3	<i>Перелік 3. Дисципліни з перекладознавства</i>
ВД 3.1	Історія перекладу: теоретичні і прикладні аспекти
ВД 3.2	Перекладознавство в міждисциплінарному вимірі
ВД 3.3	Особливості перекладу зі споріднених мов
ВД 3.4	Жанрові теорії перекладу
ВД 3.5	Сучасні технології перекладу

2.2. Наукова складова освітньо-наукової програми

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації. Невід'ємною частиною наукової складової освітньо-наукової програми є підготовка та

публікації наукових статей, виступи на конференціях, семінарах (PhD-колоквиумах, круглих столах тощо).

Підготовка в аспірантурі завершується наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформлюється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта, який погоджується науковим керівником та затверджується науково-технічною радою ЗНУ впродовж двох місяців після вступу до аспірантури.

Індивідуальний план наукової роботи аспіранта

№	Перелік та обсяг запланованих видів робіт	Форми контролю
1. Перший рік навчання		
.1	Затвердження теми дисертаційної роботи та індивідуального плану наукової роботи аспіранта (упродовж 2-х місяців після зарахування)	проміжна (напіврічна та річна) атестація
1.2	Аналіз літератури за темою дослідження, ідентифікація проблеми, визначення об'єкта та предмета дослідження; формулювання мети і завдань дослідження; розробка плану-проспекту дисертації	
1.3	Участь у наукових семінарах (PhD-колоквиумах) (не менше одного)	
1.4	Участь у наукових конференціях (не менше однієї)	
1.5	Написання першого розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту дисертації)	
2. Другий рік навчання		
2.1	Проведення теоретичних та експериментальних досліджень за темою дисертації	проміжна (напіврічна та річна) атестація
2.2	Представлення отриманих наукових результатів на наукових семінарах (PhD-колоквиумах) (не менше одного)	
2.3	Апробація результатів дисертаційного дослідження на міжнародних та вітчизняних наукових конференціях (не менше однієї)	
2.4	Публікація наукових статей у фахових виданнях України або періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до ОЕСР та/або ЄС (не менше однієї)	
2.5	Написання другого розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту дисертації)	
2.6	Стажування у закордонних та вітчизняних наукових центрах (рекомендовано)	
2.7	Участь у розробці та реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів (рекомендовано)	

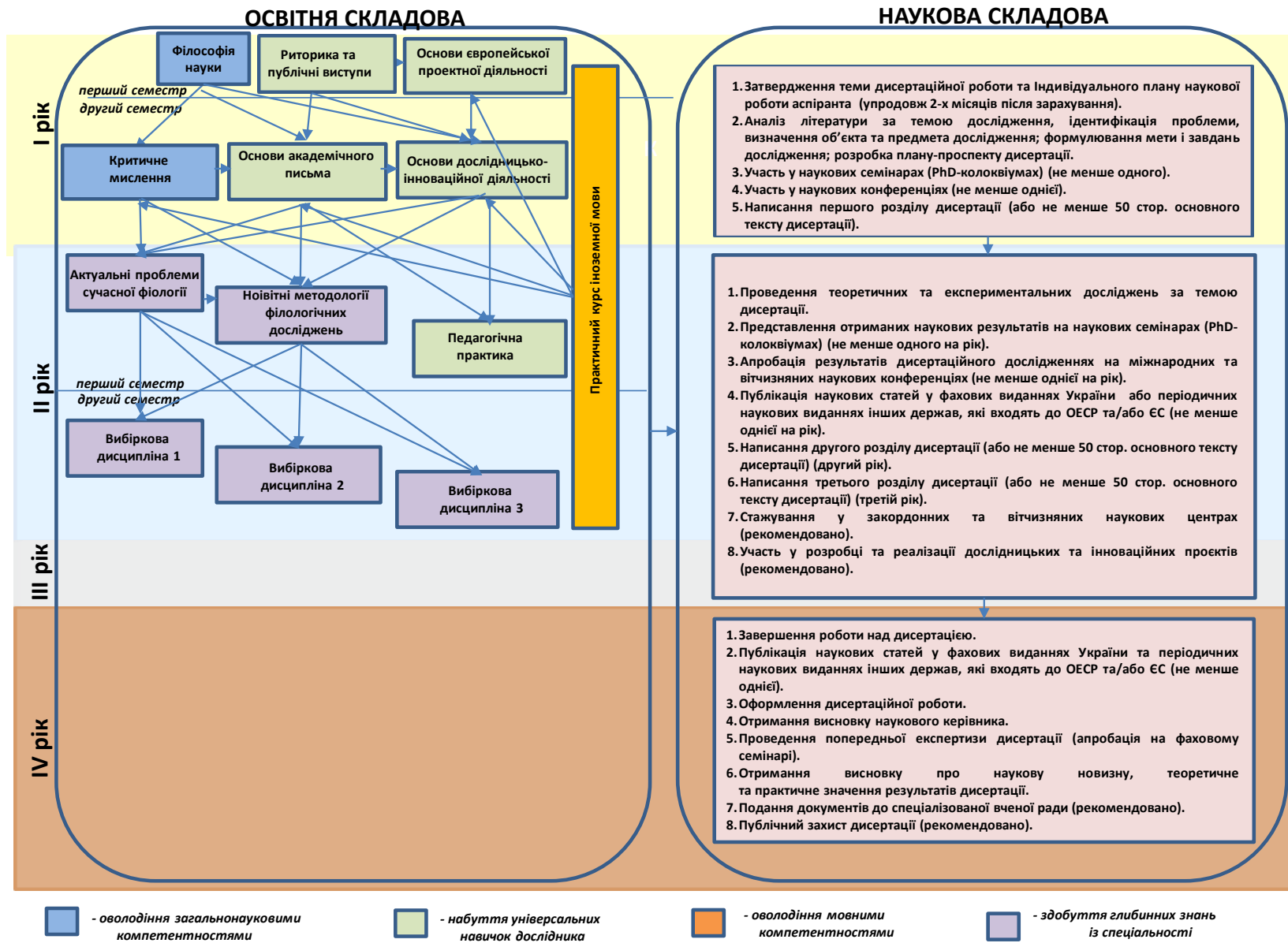
2. Третій рік навчання		
3.1	Проведення теоретичних та експериментальних досліджень за темою дисертації	проміжна (напіврічна та річна) атестація
3.2	Представлення отриманих наукових результатів на наукових семінарах (PhD-колоквіумах) (не менше одного)	
3.3	Апробація результатів дисертаційного дослідження на міжнародних та вітчизняних наукових конференціях (не менше однієї)	
3.4	Публікація наукових статей у фахових виданнях України або періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до ОЕСР та/або ЄС (не менше однієї)	
3.5	Написання третього розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту дисертації)	
3.6	Стажування у закордонних та вітчизняних наукових центрах (рекомендовано)	
3.7	Участь у розробці та реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів (рекомендовано)	
3. Четвертий рік навчання		
4.1	Завершення роботи над дисертацією	проміжна (напіврічна та річна) атестація; попередня експертиза дисертації (фаховий семінар)
4.2	Публікація наукових статей у фахових виданнях України та періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до ОЕСР та/або ЄС (не менше однієї)	
4.3	Оформлення дисертаційної роботи	
4.4	Отримання висновку наукового керівника	
4.4	Проведення попередньої експертизи дисертації (апробація на фаховому семінарі)	
4.5	Отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації	
4.6	Подання документів до спеціалізованої вченої ради (рекомендовано)	
4.5	Публічний захист дисертації (рекомендовано)	

Тематика досліджень здобувачів наукового ступеня доктора філософії

№	Тематика досліджень
1.	Засоби вираження імпліцитної оцінки в англійськомовному художньому дискурсі: лінгвокогнітивний та прагматичний аспекти.
2.	Формування мовних концептів в південно-африканській картині світу в аспекті лінгвоєкології.
3.	Зображально-експресивні засоби репрезентації дійсності у полікодовому просторі танцювально-спортивного дискурсу.
4.	Специфіка та мультимодальні засоби актуалізації індивідуально-авторської картини світу В. Блейка.

5.	Шекспірівський дискурс в Італії XVII- першої половини XX століття: генезис, специфіка та рівні актуалізації.
6.	Дискурс “іншого” у творах Вільяма Шекспіра: аксіологічна семантика, поетика і епістемологічна продуктивність.
7.	Лінгвостилістичні параметри творів англomовної химерної прози (на матеріалі «Мітів Ктулху»).
8.	Лінгвостилістичні особливості трилогії американської письменниці Н.К. Джемісін “The Broken Earth”.
9.	Кліматична метафора у сучасній англomовній публіцистиці: лінгвокогнітивний аспект
10.	Особливості функціонування стилістичних фігур у сучасному німецькому політичному дискурсі.
11.	Лінгвосеміотичні та національно-культурні особливості іспаномовного гастрономічного дискурсу.
12.	Лінгвокультурні концепти LANGUE/МОВА/ЯЗЫК: лінгвістичний, психолінгвістичний, соціолінгвістичний аспекти.
13.	Когнітивна домінанта контрасту в поезиці Рене Шара і способи її вербальної репрезентації.
14.	Соціо-культурна домінанта як результат категоризації картини світу та шляхи її реалізації в мові (на матеріалі роману Габрієля Шевальє «Clochemerle».
15.	Лексика їжі у сучасній російській мові.
16.	Поетика художнього репортажу в українській прозі початку XXI століття.
17.	Поезія Марини Брацило в контексті українського літературного процесу початку XXI століття.
18.	Літературно-художній ономастикон Запорізького краю другої половини XX – початку XXI століття.
19.	Міфологізм історичної прози Л. Кононовича в етнонаціональному вимірі.
20.	Містоцентричність романів початку XXI ст. про творчу інтелігенцію Розстріляного Відродження.
21.	Прагматичні особливості наукового стилю II пол. XIX – I пол. XX ст.
22.	Формально-граматична типологія безсполучникових складних конструкцій сучасної української мови
23.	Категорія неозначеності в сучасній українській мові.

2.3. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів	Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді, за результатами якої видається документ встановленого зразка (диплом доктора філософії) з присвоєнням кваліфікації: Доктор філософії у галузі «03 Гуманітарні науки» за спеціальністю «035 Філологія».
Вимоги до дисертації	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях. Дисертації здобувачів оформлюються відповідно до наказу МОН від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації»
Вимоги до публічного захисту дисертації	Вимоги до порядку подання, попередньої експертизи, у тому числі перевірки на плагіат, та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді, а також її оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗНУ визначаються Положенням про здобуття наукового ступеня (атестацію) доктора філософії у Запорізькому національному університеті

Зміни та доповнення до освітньо-наукової програми

Перелік внесених змін/доповнень	Протоколи ініціаторів змін	Протоколи Вченої ради
У розділі 3 профілю освітньо-наукової програми (підрозділ «Особливості освітньо-наукової програми») додано «Програма Erasmus + Напряв Jean Monnet Module Шифр проекту: 599918-EPP-1-2018-1-UA-EPPJMO-MODULE.European Values in Literary Arts (EUVOLIA) (01.09.2018 – 31.08. 2021)»	Протокол розширеного засідання кафедри англійської філології, кафедри української мови, кафедри української літератури, кафедри слов'янської філології від 15.04.19 р.	Протокол Вченої ради № 2 від 27.09.19 р.
У розділі 9 профілю освітньо-наукової програми (підрозділ «Міжнародна академічна мобільність») додано угоду: «Програма «Подвійне навчання»/«Double studies» (угода між Полонійною Академією в Ченстохові та ЗНУ 01.02.2019 р. – 01.02 2024р).»		
У розділі 2 освітньо-наукової програми (підрозділ 2.1.Освітня складова освітньо-наукової програми» збільшено кількість дисциплін за вибором з двох (по 6 кредитів) до трьох (по 4 кредити)		
У розділі 2 освітньо-наукової програми (підрозділ 2.3. «Структурно-логічна схема») додано елемент «Вибіркова дисципліна 3»		